

รายงาน

ภาวะและแนวโน้มสินเชื่อของสถาบันการเงิน

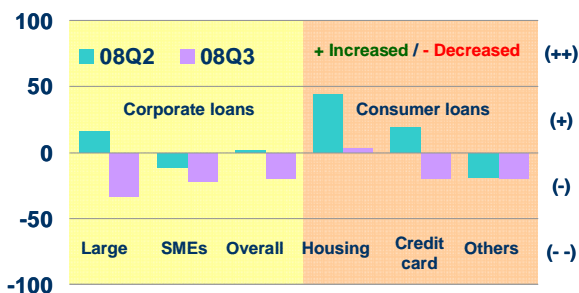
สายนโยบายการเงิน
ธนาคารแห่งประเทศไทย

รายงานผลการสำรวจภาวะการปล่อยสินเชื่อของสถาบันการเงิน ในไตรมาสที่ 3 ปี 2551 และแนวโน้มในช่วงไตรมาสที่ 4 ปี 2551*

1. สรุปภาพรวม

ในไตรมาสที่ 3 ของปี 2551 มาตรฐานการให้สินเชื่อโดยรวมของสถาบันการเงินยังคงเข้มงวดต่อเนื่องจากไตรมาสก่อน โดยมาตรฐานการให้สินเชื่อของสถาบันการเงินทั้งที่ให้แก่ภาคธุรกิจและภาคครัวเรือนมีความเข้มงวดขึ้น สะท้อนถึงความระมัดระวังในการดำเนินธุรกิจของสถาบันการเงิน ท่ามกลางปัจจัยเสี่ยงทั้งจากภาวะเศรษฐกิจทั่วไปที่อาจได้รับผลกระทบจากวิกฤตการเงินโลก และภาวะแวดล้อมของธุรกิจที่ส่งผลให้สถาบันการเงินมีความกังวลต่อคุณภาพของสินเชื่อ ประกอบกับต้นทุนการปล่อยกู้ที่สูงขึ้นทั้งจากต้นทุนการดำรงเงินกองทุนสภาพคล่อง และการแข่งขันในการ

Figure 1 Approval rates for corporate and consumer loans

Source: BOT's Survey on Credit Conditions, October 2008.

ระดมเงินฝากของสถาบันการเงิน เป็นผลให้อัตราการอนุมัติสินเชื่อภาคธุรกิจและภาคครัวเรือนทุกประเภทลดลง ยกเว้นสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยที่ทรงตัว ทั้งนี้ความต้องการสินเชื่อภาคธุรกิจที่ขยายตัวกระจุกตัวอยู่ในสินเชื่อเพื่อการรวบรวมกิจการและเพื่อการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (Refinance) ขณะที่ความต้องการสินเชื่อภาคครัวเรือนทุกประเภทลดลงจากไตรมาสที่ 2 ยกเว้นสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยที่ทรงตัว เป็นผลจากความเชื่อมั่นของผู้บริโภคที่ลดลง เป็นสำคัญ อย่างไรก็ตาม อัตราดอกเบี้ยยังคงเป็นปัจจัยบวกลบต่อความ

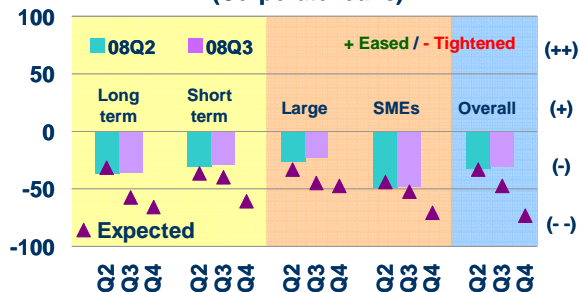
ต้องการของสินเชื่อภาคครัวเรือน

สำหรับแนวโน้มไตรมาสที่ 4 ของปี 2551 สถาบันการเงินคาดว่า มาตรฐานการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์จะมีความเข้มงวดขึ้นมากเนื่องจากความกังวลด้านคุณภาพสินเชื่อ ในขณะที่เดียวกันคาดว่าความต้องการสินเชื่อภาคธุรกิจจะทรงตัว ขณะที่ความต้องการสินเชื่อภาคครัวเรือนประเภทสินเชื่อที่อยู่อาศัยหดตัว และประเภทสินเชื่อบัตรเครดิตเพิ่มขึ้นเล็กน้อย

2. สินเชื่อที่ให้แก่ภาคธุรกิจ (Loans or Credit Lines to Enterprises)

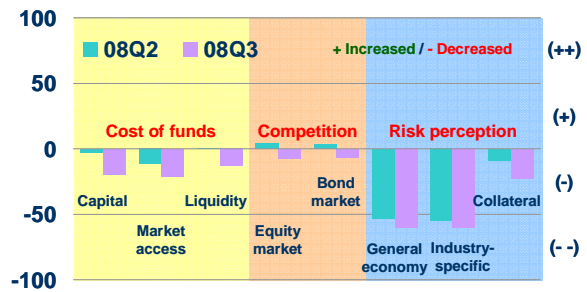
มาตรฐานการให้สินเชื่อแก่ภาคธุรกิจโดยรวมของสถาบันการเงินมีความเข้มงวดเพิ่มขึ้น จากไตรมาสก่อน สอดคล้องกับการคาดการณ์ของสถาบันการเงินจากผลสำรวจในไตรมาสที่ผ่านมา เป็นผลจากปัจจัยด้านความ

Figure 2 Credit standards (Corporate loans)

Source: BOT's Survey on Credit Conditions, October 2008.

Figure 3 Factors affecting credit standards (Corporate loans)

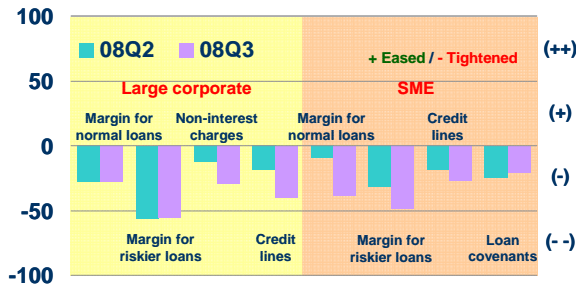

Source: BOT's Survey on Credit Conditions, October 2008.

* ธนาคารแห่งประเทศไทยได้จัดทำแบบสำรวจภาวะและแนวโน้มการปล่อยสินเชื่อรายไตรมาส (BOT's Survey on Credit Conditions) ซึ่งเป็นการสำรวจความคิดเห็นผู้บริหารระดับสูงของธนาคารพาณิชย์ต่างๆ ที่ดูแลงานด้านสินเชื่อ ทำการสำรวจครั้งแรกเมื่อไตรมาสที่ 4 ปี 2550 การสำรวจนี้เป็น การสำรวจครั้งที่สี่ (เดือนตุลาคม 2551) ซึ่งธนาคารแห่งประเทศไทยได้รับความร่วมมือในการตอบกลับแบบสอบถามจากธนาคารพาณิชย์ไทย สาขานานาชาติพาณิชย์ต่างประเทศ และสถาบันการเงินเฉพาะกิจ รวมทั้งสิ้นจำนวน 23 แห่ง ซึ่งครอบคลุมสินเชื่อมากกว่าร้อยละ 87 ของสินเชื่อทั้งระบบ

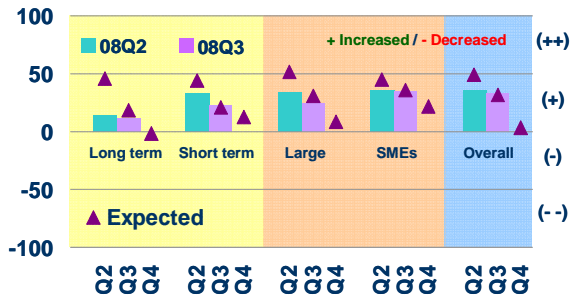
เสี่ยง (Risk perception) ทั้งจากภาวะเศรษฐกิจทั่วไป ภาวะแวดล้อมของธุรกิจ และคุณภาพของหลักทรัพย์ค้ำประกัน ประกอบกับผลจากปัจจัยด้านต้นทุนการปล่อยกู้ (Cost of funds) ที่สูงขึ้น ทั้งจากต้นทุนจากการดำรงเงินกองทุน สภาพคล่องของสถาบันการเงิน และการแข่งขันในการระดมเงินฝากของสถาบันการเงิน ทั้งนี้ เป็นที่น่าสังเกตว่า มาตรฐานการให้สินเชื่อแก่ภาคธุรกิจมีความรัดกุมมากขึ้นเนื่องจากความกังวลของสถาบันการเงินเกี่ยวกับคุณภาพของสินเชื่อ โดยเฉพาะสินเชื่อที่ให้แก่ภาคธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprises: SMEs) สะท้อนจากความเสี่ยงที่สูงขึ้น เห็นได้จาก Margin ที่กว้างขึ้นสำหรับทั้งลูกค้าทั่วไปและลูกค้าที่มีความเสี่ยง นอกจากนี้ วงเงินสินเชื่อที่เข้มงวดขึ้น และเงื่อนไขประกอบสัญญาเงินกู้ที่เข้มงวดขึ้น ส่งผลให้อัตราการอนุมัติสินเชื่อภาคธุรกิจทุกประเภทของสถาบันการเงินลดลงจากไตรมาสก่อน

Figure 4 Conditions and Terms (Corporate loans)

Source: BOT's Survey on Credit Conditions, October 2008.

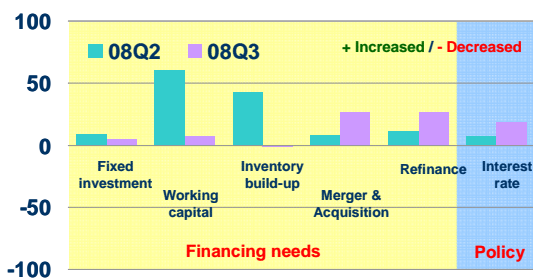
Figure 5 Demand for corporate loans

Source: BOT's Survey on Credit Conditions, October 2008.

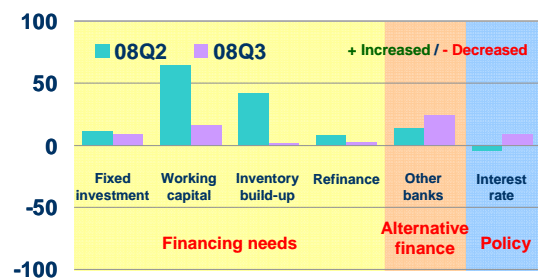
ในไตรมาสที่ 3 ของปี 2551 ความต้องการสินเชื่อภาคธุรกิจโดยรวมขยายตัวจากไตรมาสก่อน เป็นไปตามที่คาดการณ์ไว้ โดยปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการสินเชื่อภาคธุรกิจขนาดใหญ่ เพื่อใช้ในการรวบรวมกิจการและปรับโครงสร้างองค์กร และเพื่อใช้ในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของธุรกิจ เป็นสำคัญ ขณะที่ความต้องการสินเชื่อเพื่อใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนและเพื่อการลงทุนในสินทรัพย์ถาวรเพิ่มขึ้นเล็กน้อย ทั้งนี้ ปัจจัยด้านอัตราดอกเบี้ยยังอยู่ในระดับที่เอื้อต่อความต้องการสินเชื่อของภาคธุรกิจขนาดใหญ่ ขณะที่การแข่งขันการให้สินเชื่อระหว่างธนาคารเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อความต้องการสินเชื่อภาคธุรกิจประเภท SMEs

Figure 6 Factors affecting large corporate loan demand

Source: BOT's Survey on Credit Conditions, October 2008.

Figure 7 Factors affecting SMEs loan demand

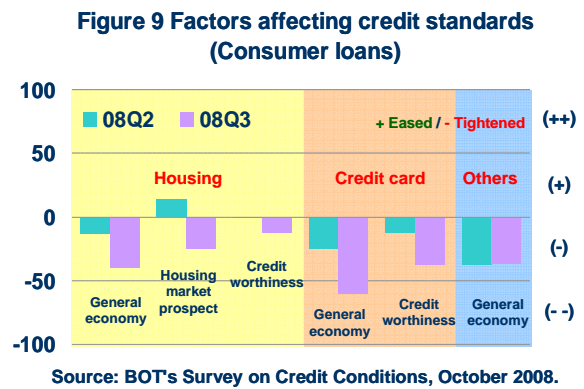
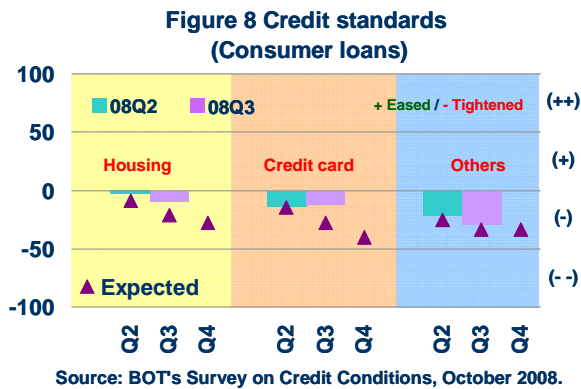

Source: BOT's Survey on Credit Conditions, October 2008.

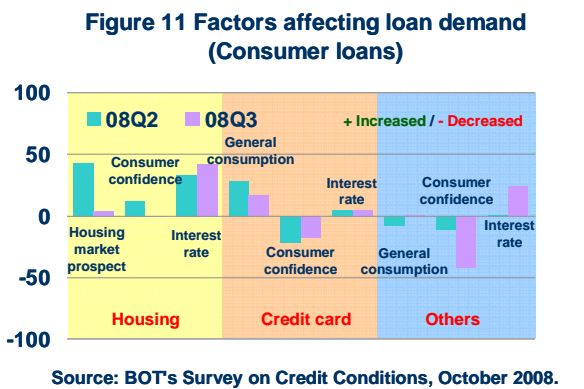
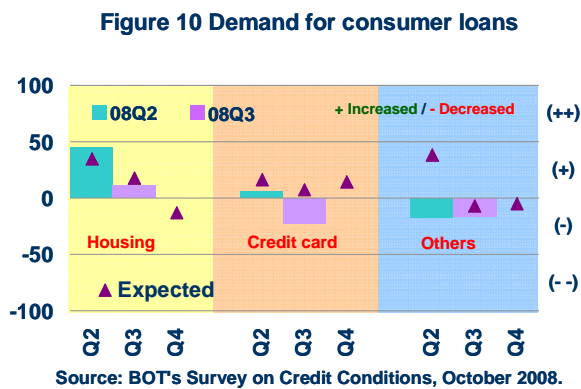
สถาบันการเงินคาดว่า ในไตรมาสที่ 4 ปี 2551 ความต้องการสินเชื่อของภาคธุรกิจโดยรวมอยู่ในระดับใกล้เคียงกับไตรมาสที่ 3 เนื่องจากความเสี่ยงด้านการขยายตัวทางเศรษฐกิจที่ได้รับผลกระทบจากวิกฤตการเงินโลกเริ่มชัดเจนขึ้น รวมทั้งสถานการณ์ทางการเมืองในประเทศที่ยังไม่มีการเปลี่ยนแปลงจากไตรมาสที่ผ่านมา ทำให้สถาบันการเงินมีความกังวลต่อความสามารถในการชำระหนี้ของภาคธุรกิจและคุณภาพสินเชื่อ โดยเฉพาะสินเชื่อที่ให้แก่ภาคธุรกิจประเภท SMEs ที่ค่อนข้างมีความอ่อนไหวต่อ Shocks ในรูปแบบต่างๆ และสถาบันการเงินคาดว่า มาตรฐานการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์จะมีความเข้มงวดขึ้นมากเนื่องจากความกังวลด้านคุณภาพสินเชื่อ

3. สินเชื่อที่ให้แก่ภาคครัวเรือน (Loans to households)

ในไตรมาสที่ 3 ของปี 2551 มาตรฐานการให้สินเชื่อภาคครัวเรือนทุกประเภทเข้มงวดมากขึ้นจากไตรมาสก่อน สอดคล้องกับที่ได้คาดการณ์ไว้ในไตรมาสที่ผ่านมา โดยปัจจัยสำคัญยังคงเป็นความกังวลเกี่ยวกับภาวะเศรษฐกิจทั่วไป ในขณะที่ปัจจัยความน่าเชื่อถือของผู้กู้ปรับลดลงมาก สร้างความกังวลต่อความสามารถในการผ่อนชำระสินเชื่อภาคครัวเรือน โดยเฉพาะสินเชื่อบัตรเครดิต สำหรับสินเชื่อที่อยู่อาศัย นอกเหนือจากปัจจัยดังกล่าวข้างต้นแล้ว สถาบันการเงินยังมีความกังวลต่อแนวโน้มตลาดที่อยู่อาศัยที่ชะลอตัวตามการชะลอตัวของภาวะเศรษฐกิจโดยรวม อย่างไรก็ตาม สถาบันการเงินได้มีการแข่งขันกันมากขึ้นในการให้สินเชื่อที่อยู่อาศัย ดูจากเงื่อนไข Loan to Value ratio (LTV) ที่ผ่อนคลายเป็นขึ้น ทั้งนี้ อัตราการอนุมัติสินเชื่อภาคครัวเรือนทุกประเภทลดลงจากไตรมาสก่อน ยกเว้นอัตราการอนุมัติสินเชื่อที่อยู่อาศัยที่ยังคงเพิ่มขึ้นเล็กน้อย (รูปที่ 1)

ความต้องการสินเชื่อภาคครัวเรือนในไตรมาสที่ 3 ของปี 2551 ลดลงทุกประเภทจากไตรมาสก่อนยกเว้นสินเชื่อที่อยู่อาศัย โดยสินเชื่อบัตรเครดิตลดลงต่ำกว่าที่คาดการณ์ไว้ เนื่องจากความเชื่อมั่นของผู้บริโภคที่ลดลง แม้ว่าความต้องการบริโภคภาคเอกชนโดยรวมและอัตราดอกเบี้ยยังอยู่ในระดับที่เอื้อต่อการขยายตัวของสินเชื่อบัตรเครดิต ส่วนความต้องการสินเชื่อที่อยู่อาศัยที่ยังขยายตัวเป็นผลมาจากอัตราดอกเบี้ย เป็นสำคัญ

แนวโน้มภาวะสินเชื่อภาคครัวเรือนในช่วงไตรมาสที่ 4 ปี 2551 สถาบันการเงินคาดว่าความต้องการสินเชื่อภาคครัวเรือนประเภทสินเชื่อที่อยู่อาศัยหดตัว ขณะที่ประเภทสินเชื่อบัตรเครดิตเพิ่มขึ้นเล็กน้อย ตามความเชื่อมั่นของผู้บริโภคที่ลดลง และสถาบันการเงินยังคงมีแนวโน้มที่จะเข้มงวดในมาตรฐานการให้สินเชื่อภาคครัวเรือนทุกประเภท จากความกังวลเกี่ยวกับหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของของสินเชื่อครัวเรือนทุกประเภท